Vrijwilliger in het zonnetje

Edith en Richard van der Wal

ORANJESTAD — Al meer dan zestien jaar zetten ze zich dag en nacht in voor de zeeschildpadden, Edith en Richard van de Wal. "Het begon allemaal met de inmiddels overleden Tom Barmes. Hij werd door Widecast gevraagd om een schildpaddenproject op Aruba op te zetten. Via hem zijn we in dit vrijwilligerswerk belandt."

door onze verslaggever
Yvonne Leijdekkers

Widecast is een non-profit organisatie die in het Caribische gebied schildpadden beschermt en het publiek informatie verstrekt over de bedreigde zeeschildpadden.
Edith vertelt dat ze in het begin werden geconfronteerd met dode schilpadjes op de wegen. "Als de schilpadjes uit hun ei kruipen en ze zien licht, dan gaan ze automatisch naar het licht toe. Dat is dus in veel gevallen een straat. Toen we dit zagen, werden we ons er van bewust dat we hier wat aan moesten doen. De mens verandert de natuurlijke omgeving van de schilpad, waardoor ze nu een handje geholpen moeten worden."
In eerste instantie zijn Edith en Richard gaan patrouilleren om gegevens te verzamelen. "Er was geen data. Het is belangrijk om te weten hoeveel nesten er zijn, hoeveel schildpadjes de zee hebben bereikt en ga zo maar door. Toen we in 1994 begonnen, dachten we dat de 30 nesten die we hadden gevonden veel waren, maar in het afgelopen jaar waren het er maar liefst meer dan 70!"
Edith en Richard patrouilleren iedere dag. Via de *turtle hotline* zijn ze 24 uur per dag 7 dagen per week 52 weken per jaar bereikbaar. "We worden gebeld door lokalen en door toeristen. Dat waarderen we heel zeer, omdat we ons werk dan beter kunnen doen. Als we worden gebeld, gaan we naar de plaats toe om een nest af te zetten. Komt er een nest uit, dan zorgen we er dat de kleine schildpadjes veilig naar zee kunnen. Het licht is onze belangrijkste vijand. Wij, of de andere vrijwilligers, proberen altijd bij het uitkomen van een nest aanwezig te zijn. Dan kunnen we het aanwezig publiek voorlichten."
De overheid geeft ze geen subsidie om hun werk te kunnen doen. Wel stelt de overheid de afzetbalken beschikbaar. "In het begin plaatste DOW de afzettingen, maar tegenwoordig dumpen ze de afzettingen op een plaats waar wij ze kunnen ophalen." Edith en Richard vinden dit beter. "DOW werkt niet 's nachts en in de weekeinde. Nu kunnen we het zelf doen en de broedplaats in een vroeg stadium zeker stellen. We zijn wel heel erg blij met de afzetplanken. Vorig jaar hebben we er zo'n 360 gebruikt, dat hadden we zelf niet kunnen betalen." Ze vinden het niet erg om bij nacht en ontij hun bed uit te moeten om de afzettingen te plaatsen. "Het is ook wel lekker om 's nachts te werken, het is dan niet zo warm. Ach ja, daar offeren we graag onze nachtrust voor op. We doen het met liefde."

Foto: Yvonne Leijdekkers

Edith en Richard van der Wal

Edith en Richard doen meer dan alleen het plaatsen van de afzettingen en schildpadjes helpen veilig naar zee te komen. Ze geven ook voorlichting. "We zijn vaak op scholen te vinden om kinderen voor te lichten. Maar we hebben een paar keer per week ook schoolkinderen, die hun spreekbeurt over de schildpad houden. Ze zijn altijd welkom, maar ze moeten wel worden begeleid door een ouder. Het mes snijdt dan aan twee kanten, want dan krijgen ook de ouders veel informatie mee. Voor hen is het vaak een *eyeopener* en meestal worden ze, nadat ze er meer over hebben gehoord, erg enthousiast", aldus Edith. Volgend jaar komt er zelfs voor de tweede klas van Ciclo Basico een boekje uit, wat in het lesprogramma wordt opgenomen. "We zijn nu bezig om informatie te verstrekken aan de hotels. Zij hebben vaak veel verlichting en wij leggen ze uit dat het anders kan, waardoor de gasten er nog steeds profijt van hebben en de schilpadden veilig naar de zee kunnen. Ook hotels profiteren ervan als de populatie zeeschildpadden goed gedijt.
Dat ze nog steeds geen direct resultaat van hun werk kunnen zien, maakt Edith en Richard niet veel uit. "De schildpadden die hier op het strand uitkomen, komen pas over zo'n 20 jaar terug op Aruba. We zullen dus pas over een aantal jaar het eerste resultaat van onze inspanningen kunnen zien", aldus Richard. De liefde voor de zeeschildpadden gaat bij het echtpaar behoorlijk ver. In 1998 is het gehele gezin naar een vrijwilligersproject in Costa Rica geweest. In 2001 heeft het echtpaar aan de universiteit van Caracas een cursus over zeeschildpadden gevolgd. Eenmaal per jaar bezoeken ze een symposium over het historische dier. Dit vraagt niet alleen veel tijd, maar ook veel geld. Financieel gezien is het een offer, aangezien ze alles zelf betalen. "Dat vinden we niet erg, want we leren er heel veel van en zo kunnen we ons werk hier weer beter doen. Het is het zeker waard."
"Het is heel bevredigd werk, vertelt Richard. "Mensen iets bij brengen. Het is mooi als je ziet dat mensen ademloos kijken naar een nest dat uitkomt. We horen vaak van toeristen dat zoiets het absolute hoogtepunt van hun vakantie is. Maar we worden ook vaak aangesproken of we weten of er ergens een nest uitkomt. Dat weten we natuurlijk nooit zeker, maar in het seizoen heb je veel kans dat er iedere avond wel ergens een nest uitkomt." Wat Edith en Richard wel met zekerheid kunnen zeggen, is dat als er een nest is uitgekomen ze de dag daarna om zes uur 's avonds het nest gaan onderzoeken. "Mensen kunnen ons hierover altijd over bellen of we gaan en waar we naar toe gaan. Ik ben blij dat het publiek er de laatste jaren veel bewuster van is geworden dat de zeeschildpadden moeten worden beschermd. Zo zag ik laatst een keer een klein kindje spelen in de afzetting. De ouders hadden het niet door en ik stond zelf op het punt om ernaartoe te gaan. Op dat moment stopte er een auto en de bestuurder legde het kind uit dat hij daar niet kon spelen. Maar we hebben ook veel voldoening als de kinderen van onze vrijwilligers heel stoer aan toeristen uitleggen wat er allemaal gebeurt, daar doen we het voor", aldus Richard. "We zijn gelukkig dat we het mogen doen, ook al werken we soms veel meer dan 40 uur per week. We kunnen voorlichting geven, we doen het veldwerk, we hebben door dit vrijwilligerswerk allerlei internationale contacten opgedaan en we leren iedere dag weer. We doen het graag en met veel liefde," aldus Edith.